

Jak předcházet nevhodnému chování u dětí předškolního věku.

Zpracovala Blanka Nováková

„Agresivita již v předškolním věku? Agresivita a násilí všude kolem nás....?“, to jsou ve společnosti stále častěji citované věty.

V současné době se nejen v mateřské škole setkáváme s větším množstvím projevů agresivního chování, než tomu bylo dříve. Děti se častěji vztekají, křičí, vysmívají se kamarádům. Nejde o takovou tu zdravou „agresi“, kdy se např. dva kluci „poperou“ o hračku. Takové chování tady bylo, je a bude. Ve společnosti jsou častější agresivní útoky, uzurpování si pozornosti pro sebe bez ohledu na situaci, bez jakéhokoliv respektu k dospělým. Přitom každé dítě přichází na svět jako „nepopsaný list papíru“. Kde se to v nich později bere, že jsou schopné ublížit kamarádovi, jinému člověku, zvířeti nebo ničit věci? Můžeme tedy nějakým způsobem projevům agresivního chování předcházet?

Ano, můžeme udělat mnoho. Velmi důležitým prvkem je rozvoj prosociálního chování, které bychom měli společně u dětí od útlého věku rozvíjet. Všechny děti mají stejnou „hodnotu“, ale ne každé dítě pochází ze stejného sociálního prostředí. I toto by mělo být při výchově zdůrazňováno a nemělo by docházet mezi dětmi k vysmívání se za nějaký druh oblečení, které má dítě na sobě.

Dítě mezi čtvrtým a pátým rokem žije přítomným okamžikem a při svém jednání nepřemýšlí nad případnými důsledky. V tomto období hraje významnou roli čtení kvalitních pohádek, neboť realita s fantazií bývá u dětí velice propojena a často děti neví, jestli jsou v realitě, nebo ve svých představách. Negativní vliv na rozvoj nevhodného chování má časté sledování televize, médií, internetu, sociální sítě. Proto je velmi důležité vědět, co vše dítě na mobilu, tabletu hraje, co sleduje, zajímat se o to, co ho může negativně ovlivňovat.

Když dítě provede něco nevhodného, je potřeba mu říct, co udělalo špatně, ukázat mu možnosti, jak své jednání napravit, a budovat v něm důvěru v to, že každá nastalá situace má nějaké řešení. Když chceme s dětmi probírat, jak mají reagovat na nevhodném chování vůči své osobě, je potřeba s nimi také o vhodné reakci mluvit, učit je pojmenovávat své emoce, pracovat s nimi, zajímat se o to, jak se cítí, co prožívají.

Velmi důležité je bezpodmínečné přijetí dítěte. Je potřeba dětem dávat najevo, že jsme rádi za jejich příchod jak do mateřské školy tak i domů, díky tomu v nich probouzíme dobrou náladu a budujeme příznivé klima. Pro život je rovněž velmi potřebné vytvářet jasná a smysluplná pravidla a tato pravidla se snažit dodržovat. V návaznosti na každodenní aktivity je nutné dětem pečlivě vysvětlovat jemné rozdíly mezi každodenními jevy, jako je např. rozdíl mezi vypůjčit

si a někomu něco sebrat, mezi škodolibostí a žertem, mezi projevy siláctví a agresivitou. Je potřeba děti naučit dodržovat řád, spolupracovat a nebát se uplatnit svůj názor.

Agresivita ze života nezmizí, pojďme se společně snažit z dětí vychovat empatické silné jedince, kteří mají psychickou odolnost, rozumí sami sobě, mezilidským vztahům, tomu co se děje uvnitř nich a dokáží v případě potřeby vyhledat pomoc či o pomoc požádat. Tyto vlastnosti jsou pro život daleko důležitější než jakékoliv naučené vědomosti. Zamýšlejme se nad tím, jak s dětmi žijeme a jak je vychováváme.